

Патриаршеска света литургия в Германския манастир „Св. Йоан Рилски“

На 10 октомври Негово Светейшество Софийският митрополит и Български патриарх Даниил възглави светата Литургия по случай празника на светите двадесет и шест Зографски мъченици в Германския манастир „Св. Йоан Рилски“.

В съслужение бяха Техни Преосвещения Браницкият епископ Йоан – първи викарий на Софийския митрополит, Левкийският епископ Климент – викарий на митрополита на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, архимандрит Гавриил – игумен на Зографската света обител „Св. вмчк Георги Зограф“, йеромонах Пимен – игумен на Германския манастир, протоерей Иван Иванов, протодякон Иван Петков и дякон Йоан-Стоян Иванов.

Песнопенията изпълниха монах Макарий от братството на Зографския манастир, заедно с черкуващи се при храма.

Преди задамвонната молитва бе осветено празнично коливо.

В края на светата Литургия патриарх Даниил се обърна към присъстващите със слово по повод паметта на светите двадесет и шест Зографски преподобномъченици, пострадали в Зографския манастир през 1284 г. от латинците, в което сподели:

„Днешният празник е преди всичко духовно украшение за Зографската света обител, за нашия православен народ и за цялата Православна църква. Той е поучителен в много отношения и най-вече свидетелства за това, че Господ се грижи за Своите раби и бди над тях. По време на молитва, когато един от монасите отправял всекидневните си славословия към Бога и към Пресвета Богородица и четял Акатиста към нея, чул думите: „Радвай се и ти, старче!“.

Това означава, че Господ не само чува нашите молитви, но и ги приема, когато те са богоугодни. Всекидневната молитва и благочестивият живот са път към спасението. Господ бди над нас и очаква да проявяваме внимание и грижа за собственото си спасение, и ни дава всичко необходимо за това дори когато ни предстоят големи трудности.

Пресвета Богородица известила Своите чеда в нейната градина – Света Гора, Атон, и по-конкретно в Зографския манастир, за надвисналата опасност. Заедно с предупреждението бил даден и съвет към онези, които се страхували, че няма да могат да издържат предстоящите изпитания, да се отдалечат от мястото на опасността. Господ укрепил двадесет и двамата монаси, начело с игумена Тома, както и четиримата миряни, които останали с тях.“

„Днешният празник е поучителен и с това, че всяко отделяне от съборния разум на Църквата води след себе си пагубни последици. Малко преди Великата схизма през 1054 г. в Латинската църква се утвърждава учението за filioque, тоест за изхождането на Светия Дух от Отца и Сина. Догматическата истина за изхождането на Светия Дух е изповядана във вероопределението на Втория вселенски събор и впоследствие неизменно е отстоявана от Православната църква. Този догмат е ясно изразен в Символа на вярата.

Самата история на въвеждането на т. нар. filioque в Римокатолическата църква е показателна. Тя свидетелства как едно учение, което първоначално срещало възражения, постепенно било възприето. Когато дори голяма и многобройна християнска общност се отклони от съборния разум на

Църквата, това може да доведе до пагубни последици.“

„Днешният празник е поучителен за нас и в друго отношение. В условията, в които живеем, ние, православните християни, трябва все по-добре да познаваме истините на вярата и да се стремим да живеем според тях.

Същевременно трябва да се предпазваме от духа на противопоставяне, на заклеяване и на омраза, който понякога се проявява дори в православните среди. Трябва да бъдем способни спокойно и открито да разговаряме с онези, които принадлежат към други християнски изповедания – с римокатолици и с представители на различните протестантски деноминации. Необходимо е в мир и спокойствие да говорим за нашата обща история, за случилите се събития и за последиците от възприемането на учения, които са чужди на съборния разум на Православната църква. Целта на подобен разговор не бива да бъде осъждането, а разясняването на истината и насочването към покаяние.

Езикът на заклеяването, осъждането и противопоставянето не съответства на духа на разумната християнска ревност. Нашата цел трябва да бъде да помогнем на човека да достигне до осъзнаване и покаяние, да познае по-добре истините на вярата в Господ Иисус Христос така, както ги изповядва Православната църква. Пример в това отношение могат да ни бъдат православните пастири, които служат в среда, където съжителстват представители на различни християнски изповедания – например в САЩ и в страните от Западна Европа.

Казваме това и по повод на някои прояви, на които станаме свидетели съвсем наскоро, особено в интернет пространството, във връзка с посещението на Негово Високопреосвещенство Варненския и Великопреславския митрополит Йоан във Франция и участието му в конференция, посветена на десетгодишнината от събора в Крит. Появиха се коментари, че патриархът уж бил упълномощил своя съветник да подпише определени документи. Твърдеше се, че такива документи били подписани. Подобни твърдения се разпространяваха, без да се знае какво точно се е случило и без да са прочетени докладите, изнесени на конференцията. По този начин хората се настройват едни срещу други и се създават предпоставки за разделение и разцепление в Тялото на Църквата. Нима това е православието? Да обвиняваш, без да си прочел; да осъждаш, без да си се запознал с фактите; да заклеймяваш и да сееш смут и разделение – това не е православен дух. Това е дух, чужд на православието, който нанася голяма вреда и смуцава особено силно неукрепналите във вярата души.

Да, вярата трябва да се отстоява. Догматите и истините на вярата трябва да се защитават. Но преди всичко трябва да се научим да живеем според тези истини. Преди да се представяме за защитници на Православието, трябва да се научим да уважаваме човека до нас. Необходимо е най-напред да се стремим към победа в борбата със собствените си страсти, зависимости и пристрастия. Едва тогава можем да бъдем истински свидетели на православната вяра.

Най-важен е животът по Бога, а след него идва защитата на вярата. Тогава Господ просвещава човека, дарява му духовна крепост, разбиране и мъжество, за да може достойно да отстоява истината. Свети апостол Петър ни посочва примера на Господ Иисус Христос: когато Го хулели, Той не отвърщал с хули; когато страдал, не заплашвал. Дори когато Му забивали гвоздеите в ръцете, Той не проклинал Своите мъчители, а се молел за тях. Затова трябва да бъдем много внимателни, когато започнем да се смятаме за изразители, защитници и едва ли не спасители на Православието. Не ние сме спасителите на Църквата, а Господ Иисус Христос. Докато не усвоим духа на християнското човеколюбие, което се простира дори към нашите врагове, трябва да се въздържаме от самочуствието, че сме изповедници, защитници и спасители на Църквата. Необходимо е да се предпазваме от подобни настроения, защото техните прояви могат да доведат до крайности, които не са полезни за никого.“

„Празнувайки паметта на светите двадесет и шест Зографски мъченици, нека

се просвещаваме и да се стремим да живеем според истините на вярата. Нека усвояваме духа на любовта, която е насочена най-напред към Бога, а след това към всички хора – както към единовърците ни, така и към онези, които не споделят нашата вяра. Нека се научим с кротост да даваме отговор за нашата надежда и за нашето вероизповедание. По този начин ще можем да служим за пример, да просвещаваме и да създаваме предпоставки за приобщаване, а не за отчуждаване на онези, които все още не живеят според истините на светата православна вяра.“

„Да се стараем да придобиваме този мирен дух, за който говори свети Серафим Саровски – дух, който, когато се всели в човека, умиротворява и него, и хората около него и служи за спасението на мнозина. Нека се стремим към този дух, а да се предпазваме от духа на безплодното спорене, заклеймяване и осъждане, защото това е чуждо на истинския църковен живот. Затова нека бъдем внимателни, да различаваме духовете и с разсъдителност да вървим по пътя към царството Божие“, завърши словото си патриарх Даниил.

След светата Литургия бе подготвена благословена трапеза за всички присъстващи.

Текст: Михаил Тасков

Снимки: Весела Игнатова

bg-patriarshia.bg